

MLADEN STRIŽAK

**POVODOM 150. OBLJETNICE ROĐENJA
VELIKOGA HRVATSKOG BOTANIČARA I
PLANINARA LJUDEVITA ROSSIJA**

Mladen Strižak
Vlaška 75 B
HR 10000 Zagreb

UDK: 58-05 Rossi, Lj.
Izlaganje sa znanstvenog skupa
Ur.: 2001-06-15

U članku su izneseni podaci o velikom hrvatskom botaničaru i planinaru Ljudevitu Rossiju. Autor ističe njegovu ljubav prema flori svoje domovine i njegov znanstveni doprinos na tom polju. Spominju se i njegova istraživanja na području malakologije i navode se njegova brojna djela i brojni časopisi u kojima ih je objavljivao.

Autor spominje i da je zajedno sa svojim prijateljima Dragutinom Hircom i Vjekoslavom Novotnjem tvorio čuvenu trojku. Njih su trojica zajedno proputovali skoro čitavu našu domovinu skupljajući bilje i proučavajući ga. Tako su potvrdili vezu planinarstva i prirodnih znanosti.

Ljudevit Rossi rođen je 14. kolovoza 1850. u Senju kamo mu se doselio djed iz Venecije. Djed postaje ugledan trgovac, ženi se Senjkinjom i osniva brojnu obitelj u kojoj je Ljudevitov otac Blaž prvo od devetero djece. On se, također, ženi Senjkinjom Ivanom Perat.

Još kao dječak, zajedno sa svojim roditeljima, seli se 1854. u Bakar, zatim 1855. u Rijeku, a u jesen iste godine u selo Maljevac na Kordunu (na granici Vojne krajine). Tu se prvi put susreće s ljepotom prirode kojoj će posvetiti čitav svoj život. Nakon što je djetinjstvo proveo na Kordunu, dolazi u Karlovac, gdje mu se otac zapošljava u gradskomu poreznom uredu.

U Karlovcu završava pučku školu i nižu gimnaziju, a 1866./1867. upisuje se u klasičnu gimnaziju u Zagrebu. U gimnaziji pokazuje veliko zanimanje za

predmete narav, dogodovštinu i zemljopis, iz kojih ima ocjene "veoma dobar" i "izverstan".

Kao mladi domoljub krajem 1868. isključen je iz 7. razreda gimnazije zbog sudjelovanja u demonstracijama protiv mađarona bana baruna Raucha (u imeniku, u opasci piše: "Zaključkom učiteljskoga zbora dne 20. prosinca 1868. zbog demonstracije u školi počinjene i poticanja učenikah na istu izključen iz ove gimnazije").

Odlazi u rodni Senj, gdje završava taj razred, međutim, zbog slaboga materijalnog stanja ne može nastaviti daljnje školovanje, pa se upisuje na brzojavni tečaj u Zagrebu i zapošljava u Rijeci. Tamo ostaje četiri godine, a u slobodno vrijeme putuje po Dalmaciji i proučava floru.

Na poziv ravnatelja Franjevačke klasične gimnazije fra Konstantina Ante Matasa, 1874. u Sinju uređuje herbarij te gimnazije. Iste godine napušta zvanje brzojavnog činovnika i nakratko se zapošljava kao pisar u JAZU (tada je predsjednik bio Franjo Rački, a tajnik Bogoslav Šulek). Ubrzo nakon toga imenovan je za konzervatora i knjižničara u znamenitoj biološkoj postaji *Stazione zoologica* u Napulju. Zbog poziva na odsluženje vojnog roka vraća se početkom 1876. kući. Polazi prestižnu časničku školu *Ludoviceum* u Budimpešti i završava je 1877. godine, te kao časnik sudjeluje 1878. u okupaciji Bosne i Hercegovine.

Nakon toga, 1. studenoga 1878. zapošljava se u zoološkom odjelu Hrvatskoga narodnog muzeja u Zagrebu. Tu radi (do 30. lipnja 1879.) kod poznatog zoologa S. Brusine i prikuplja malakološku građu po Srijemu i Bosni i Hercegovini.

Godine 1879. (1. srpnja) odlučuje se za vojnu službu u hrvatskom domobranstvu, gdje ostaje do odlaska u mirovinu 1911. Početkom Prvoga svjetskog rata ponovno se aktivira na vojnoj dužnosti u Karlovcu, a konačno je umirovljen kao major 1915. godine.

Još kao mladić u svojoj 21. godini (1871.) u tadašnjemu uglednom časopisu *Österreichische botanische Zeitschrift* objavljuje svoj prvi rad *Zur Flora von Karlstadt*. Od tada pa sve do kraja života svu ljubav i svoje slobodno vrijeme najviše posvećuje proučavanju flore svoje domovine, posebice južne Hrvatske i okolice Karlovca.

Godine 1872. objavljuje radove u *Viencu* i *Hrvatskom planinaru*, a 1874. objavljuje i prvo veće djelo *Cvjetana Hrvatskoga primorja*. Izvadak iz tog djela objavljen je 1877. u *Viencu* pod nazivom *Hrvatsko primorje s bilinskog gledišta*.

Ljudevit Rossi pripada "kvartetu istraživača hrvatske flore Schlosser – Vukotinović – Hirc – Rossi" (kako ga je nazvao tadašnji poznati botaničar, sveuč. prof. dr. Vale Vouk), koji po svojoj profesiji nisu bili botaničari, međutim,

njihov doprinos poznavanju hrvatske flore ostaje i do danas vrlo značajan. Posebno značajnu ulogu u tom kvartetu imao je Lj. Rossi, koji je velikom marljivošću i sustavnošću skupljao bilje po čitavoj Hrvatskoj.

Njegovo veliko eksikatno djelo sa čak 30.000 listova (!) *Herbarium Croaticum* pod imenom *Herbarium Croaticum Rossianum* (zbirka Rossi) čuva se u Botaničkom zavodu Sveučilišta u Zagrebu.

Objavio je velik broj radova u domaćim i stranim časopisima, a najviše je surađivao u *Viencu*, *Glasniku hrvatskoga prirodoslovnog društva*, *Hrvatskom planinaru*, a na poziv poznatoga mađarskog botaničara dr. Degena i u *Mađarskom botaničkom listu*.

Poznata su mu djela "U Šugarskoj Dulibi. Prilog k poznavanju flore Velebita" (*Glasnik hrvatskoga prirodoslovnog društva*, 1911.), "Floristička istraživanja po jugoistočnoj Hrvatskoj" (*Glasnik hrvatskoga prirodoslovnog društva*, 1914. i 1915.), a najpoznatije mu je djelo *Građa za floru južne Hrvatske (Prirodoslovna istraživanja Hrvatske i Slavonije, 1924. - izdanje JAZU)*. Prof. dr. Vouk naziva to djelo "glavnim pomagalom odnosno osnovom za daljnje izučavanje flore i vegetacije Hrvatske".

Rossijeva ljubav prema prirodi potaknula ga je i istraživanju na području malakologije. Svoju veliku zbirku mekušaca (preko 18.000 primjeraka) poklonio je Zoološkom muzeju u Zagrebu, a spomenuti zoolog S. Brusina nazvao je dva fosilna mekušca Rossijevim imenom (*Hidrobium Rossi* i *Dreysenia Rossi*).

Godine 1879. u 13 brojeva *Vienca* objavio je svoje ratne bilješke pod nazivom "Na Kordunu". *Ratne bilješke hrvatskog domobranskog častnika*. Napisao je i djelo "Ubojito oružje", koje je 1883. izdala Matica Hrvatska u drugoj knjizi *Novovjekih izuma u znanosti, obrtu i umjetnosti*. (U toj knjizi pisali su i poznati autori B. Šulek i M. Kišpatić.) Također je napisao i djelo *Biljke u hrvatskoj narodnoj poeziji*.

Šest desetljeća svoga neumornog istraživačkog rada ostao je zapamćen kao neobično plemenit čovjek i velik domoljub, koji je sve svoje sposobnosti stavio u službu svoje domovine.

Od svoje rane mladosti bio je i strastveni planinar u doba kad je prometna povezanost s južnom Hrvatskom bila vrlo slaba. Nije bilo ni planinarskih kućica ni utrlih putova i on je u takvim okolnostima, proučavajući floru, propješačio nebrojeno puta uzduž i poprijeko Velebit, Ličku Plješivicu, Veliku Kapelu, Malu Kapelu, Hrvatsko primorje, Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu. Zajedno s prijateljima Dragutinom Hircom i Vjekoslavom Novotnijem tvori slavnu trojicu hrvatskih planinara koji su proputovali skoro čitavu našu domovinu.

Na tim je putovanjima uz nemala odricanja i napore, ne žaleći materijalnih sredstava, prikupljao botanički materijal za svoja floristička istraživanja. Pritom

je zabilježio i mnogobrojna planinarska zapažanja koja su sadržana u njegovu velikom rukopisnom djelu *Velebitom uzduž i poprijeko*. Na žalost samo manji dio tih zapažanja objavljen je u *Hrvatskom planinaru*, a najveći dio ostao je neobjavljen. Povodom svog 80. rođendana to je djelo poklonio knjižnici Botaničkog zavoda Sveučilišta u Zagrebu.

Prigodom proslave njegova 80. rođendana u Botaničkom zavodu (koju je 15. prosinca 1929. organizirao prof. dr. V. Vouk) slavlju su se pridružili i hrvatski planinari. U znak priznanja i zahvalnosti za sve njegove zasluge, Hrvatsko planinarsko društvo tom ga je prigodom proglasilo svojim "začasnim" članom i donijelo zaključak da se novoizgrađena planinarska koliba na Rožanskim kukovima u sjevernom Velebitu nazove njegovim imenom. Taj je zaključak na glavnoj društvenoj skupštini Hrvatskoga planinarskog društva (12. lipnja 1930.) primljen s oduševljenim odobravanjem.

U svim tim proteklim godinama mnogim je planinarima i ljubiteljima prirode Rossijeva koliba bila često sigurna zaštita. Nedaleko od nje uzdižu se Rossijev i Novotnijev kuk, kao trajne uspomene na dva prijatelja, zaslužna hrvatska planinara i velika ljubitelja Velebita.

Poznato stajalište o međusobnoj povezanosti planinarstva i prirodnih znanosti, pri čemu je planinarstvo prva škola geografa, geologa i botaničara, Rossi je potvrdio osobnim primjerom, postavši jednim od naših najvećih botaničara.

Nakon odlaska u mirovinu u Karlovcu je aktivno sudjelovao u kulturnom životu grada, a posebice u Hrvatskomu filatelističkom društvu Karlovac, čiji je bio prvi i dugogodišnji predsjednik.

U Karlovcu je objavio najznačajnije radove, a neki se odnose i na floru s tog područja (*Flora Karlovca* - rukopis, 12. VII. 1932.).

Značajan je i njegov herbarij mahovine od 1000 vrsta s područja Karlovca.

Ljudevit Rossi bio je dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, poznati istraživač hrvatske flore i cijenjeni znanstvenik i u inozemnim znanstvenim krugovima.

Zaslužan je za otkrivanje mnogih novih vrsta biljaka. Njegovom zaslugom upoznate su rijetke biljke, kao što su kraljevska paprat *Osmunda regalis* i *Sibirea Croatica*, koju su kao naš endem poslije obradili botaničari Degen i Smokvina.

Lj. Rossi dao je velik doprinos istraživanjima tadašnjih poznatih botaničara, posebice Mađara Vince Borbasa i Apada Degena, koji su također istraživali i proučavali floru Velebita. Oni su opisali nove endemične vrste biljaka koje je Rossi skupljao i nalazio na Velebitu.

U znak zahvalnosti za taj doprinos dr. Borbas dao je njegovo ime novim vrstama *Centaurea Rossiana* i *Leontodon Rossianus*.

O njegovim djelima pisali su mnogi tadašnji uglednici i prirodoslovci. Koliko je bio cijenjen, pokazuju posebice napisi prigodom njegova 80. rođendana, kada su o njegovu životu i radu pisali u tada svim značajnijim listovima i časopisima (Ivan Esih, Ivo Horvat, Stjepan Horvatić, Fran Kušan, Ivo Pevalek, Antun Pichler, Vale Vouk i dr.)

Umro je 4. srpnja 1932. u Karlovcu. Kao domobranski major ispraćen je uz sve vojne počasti. U ime JAZU, Botaničkog zavoda Sveučilišta u Zagrebu i Prirodoslovnog društva, s pokojnikom se vrlo ganutljivim i značajnim govorom oprostio tajnik JAZU prof. dr. Vale Vouk istaknuvši njegove vrline i velike zasluge za znanstvena istraživanja hrvatske flore čije će djelo, posebice spomenuta velike zbirka biljaka, biti temelj studija budućim naraštajima florista.

U ime Hrvatskoga planinarskog društva od pokojnika se oprostio predsjednik toga društva dr. Josip Pasarić, koji je održao dirljiv govor o velikom pokojniku, istinskom ljubitelju prirode, o njegovu radu na području floristike i o njegovu velikom doprinosu hrvatskom planinarstvu.

Mnogi su objavili vijest o smrti uz napise o životu i djelu (kako ga naziva dr. Ivan Esih) nestora hrvatskih botaničara.

I danas, povodom 150. obljetnice rođenja Ljudevita Rossija, a uskoro i 70. obljetnice njegove smrti, njegov život i djelo ostaju uzor budućim naraštajima. Njegovo ime ostat će nezaboravno, a *Herbarium Croaticum Rossianum* nezaobilazno djelo mnogim prirodoslovcima i znanstvenicima u proučavanju hrvatske flore, a posebice Velebita.

Rossijeva koliba i Rossijev kuk trajno će podsjećati planinare, prirodoslovce i ostale ljubitelje prirode na ime velikog čovjeka čiji su ideali, požrtvovna ljubav u službi naroda i domovine i plemenita težnja za znanjem ostavili neizbrisiv trag.

Podatci za članak:

1. Hrvatski državni arhiv
2. Državni arhiv u Zagrebu
3. Leksikografski zavod "Miroslav Krleža"
4. Nacionalna i sveučilišna knjižnica
5. Časopis *Priroda*, 1929, 8.
6. Časopis *Priroda*, 1932, 7-8.
7. Tjednik *Karlovački glasnik*, 1932, 14 i 15.
8. Peršin Vladimir, Ljudevit Rossi, *Kaj*, IV, 1979, Karlovac
9. Porodični podatci (Ljudevit Rossi bio je brat pradjeda autora ovog članka)

Prilog:

Ljudevit Rossi - podatci iz kartoteke knjižnice leksikografskog zavoda Miroslav Krleža i signatura nacionalne i sveučilišne knjižnice

- A. Pregled značajnijih djela Ljudevita Rossija
- B. O djelima Ljudevita Rossija
- C. O Ljudevitu Rossiju i njegovim djelima povodom 80. rođendana
- D. O Ljudevitu Rossiju i njegovim djelima povodom smrti

A. Pregled značajnijih djela Ljudevita Rossija

- 86.216 Novojeki izumi u znanosti, obrtu i umjetnosti, Knjiga druga, sastavili dr. Bogoslav Šulek, dr. Miho Kišpatić i Ljudevit Rossi, Blaž Lorković Žena u kući i društvu, *Iskra*, 1, 1884, 13, 49.
- 90.407 R. LJ. Božićna pećina, *Vienac*, X, 1878, 48, 770-772.
- 153.355 R. LJ. Dr. Josip Calasancij Schlosser vitez Klekovski, Prvi predsjednik Hrvatskoga planinarskog društva, *Životopisna crta – Spomenica Hrv. pl. društva*, 1884, 1-17., *25. I. 1808. – 27. IV. 1882.
- 90.077 R. LJ. Floristička istraživanja po jugoistočnoj Hrvatskoj (Napisao u Zagrebu, dne 10. lipnja 1913.), *Glasnik Hrv. prirodoslovnog društva*, XXVI, 1914, 164-179; 221-230; XXVII, 1915, 24-23; 65-70.
- R. LJ. Florula školjeva duž hrvatske obale, *Glasnik Hrv. prirodoslovnog društva*, XXXV, 1923, sv. 1-2, 78-86.
- II-468 R. LJ. Građa za floru Južne Hrvatske, *Prirodoslovna istraživanja Hrvatske i Slavonije*, 1924, 15, 1-127.
- 90.407 R. LJ. Hrvatsko primorje s bilinskog gledišta, *Vienac*, IX, 1887, 43, 700-701, 704.
- R. LJ. Schulzer – Muggenburški Stjepan, Slavonija (*Gljive*)
- 58.139 I Schulzer von Muggenburg Stefan, Das unangenehmste Erlebnis auf der Bahn meines wissenschaftlichen Forschens. Eine Beleuchtung unserer mycologischen Zustände, *Agram*, 1886.
- 326.782 II Weiterer Beitrag zu neuen Pilzformen aus Slavonien, *Separat - Abdruck aus "Hedwigia" 1886*.
- 90.077 III Bresadola Sac. G. Schulzeria, nuovo genere d' Imenamiceti scoperti dal chiar. i. c. capitano st. Schulzer de Muggenburg, Trento, Giov. Zippel 1886, *Glasnik Hrv. naravoslovnoga društva*, I, 1886, 4, 172-175.
- 90.407 R. LJ. Kalamaj. Od Lj. Rossija, *Vienac*, X, 1878, 33, 530-533.

- 90.407 R. LJ. Na Kordunu. Ratne bilješke hrvatskog domobranskog častnika, *Vienac*, XI, 1879, 1, 10-14; 2, 28-31; 3, 44-47; 4, 59-61; 5, 74-76; 6, 90-92; 7, 103-116; 8, 122-126; 9, 139-140; 10, 154-155; 11, 171-174; 12, 187-191; 13, 204-207.
- 90.249 R. LJ. Nekoji manje poznati ulazi u Južnoj Hrvatskoj, *Hrv. planinar*, III, 1900, 11, 177-183; 12, 199-201.
- II - 468 R. LJ. Pregled flore Hrvatskog primorja, *Prirodoslovna istraživanja Jugoslavije*, 17, 1930, 1-368.
- 90.407 R. LJ. Slike iz prirode, *Vienac*, IX, 1877, 2, 26-31; 3, 44-46; 5, 75-78; 6, 91-95; 16, 254-256.
- R. LJ. Svjetlucanja mora, *Hrvatski dom*, I, 1876, 276-290.
- 90.077 R. LJ. U Šugarskoj Dulibi. Prilog k poznavanju flore Velebita (Napisao u Karlovcu, dne 22. veljače 1911.), *Glasnik Hrvatskoga prirodoslovnog društva*, XXIII, 1911, 1-2, 3-23; 3, 3-21; 4, 3-13.
- 90.249 R. LJ. Ulaz u Rudolisac i Ozeblin u Krbavi, *Hrv. planinar*, III, 1900, 1, 11-14; 2, 27-29.
- 62.204 R. LJ. *Beiträge zur Kenntnis der Pteridopyten Süd-Kroatiens*, Budapest, 1911.
- 62.209 R. LJ. *Die Plješivica und ihr Verbindungszug mit dem Velebit in botanischer Hinsicht*, Budapest, 1913.
- 326.786 R. LJ. *Silene graminea* Vis in Kroatien. Von Ludwig Rossi, Budapest (bez. god.), 2 str., Separat – *Ungarische botan. Blätter*, Jg, 1908, 9/12.
- 333.706 R. LJ. Die Standorte der *Primula Kitaibeliana* Schott. Von Ludwig Rossi, Budapest (bez. god.), Separat – *Ungarische botanische Blätter*, Jg. 1904, Nr 1/2.
- 131.146 R. LJ. *Primula Kitaibeliana* Schott. *termohelyei*, Budapest, 1904.

B. O djelima Ljudevita Rossija

- 86.169 Das Herbarium der Kroatischen Flora von Major Rossi, *Agremer Tagblatt*, XXXII, 1917, večernje izdanje, 180, 2-3.
- 86.178 Herbarij hrvatske flore od Ljudevita Rossi-a, *Sloga* (Karlovac), 9, 1917, 27.
- 90.077 Forenbacher Aurel, Rossi Ljudevit. Die Plješivica und Verbindungszug mit dem Velebit in botanischer Hinsicht, Separat – *Ungarischen botan. Blätter*, 1913, 1-70, *Glasnik Hrvatskog prirodoslovnog društva* XXVI/1914, 195-196.

- 86.013 Štokić Ivan, Rad Ljudevita Rossia, *Jutarnji list*, II, 1913, 419, 5.
86.178 Rad Ljudevita Rossia, *Sloga* (Karlovac), 1913, 5, 30.
L Vouk Vale, Ljudevit Rossi (s portretom) *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za 1927-1928*, sv. 41, 1928, 102-105.
102.153

C. O Ljudevitu Rossiju i njegovim djelima povodom 80. rođendana

- 85.629 Prigodom 80-godišnjice Ljudevita Rossija, *Hrvatska sloboda*, 9, 1929, 51, 1.
85.135 Esih Ivan, Ljudevit Rossi (Uz osamdesetogodišnjicu života nestora hrvatskih botaničara (s portretom), *Večer*, X, 1929, 2717, 3-4.
90.249 Horvat Ivo, Ljudevit Rossi (O osamdesetoj godišnjici rođenja) (s portretom), *Hrvatski planinar*, XXVI, 1930, 1, 3-8.
90.149 Horvatić Stjepan, Ljudevit Rossi (Prigodom njegovog osamdesetog rođendana) (s portretom), *Vjesnik ljekarnika za Kraljevinu Jugoslaviju*, XI, 1929, 11-12, 419-422.
86.013 Kušan Fran, Ljudevit Rossi (80-godišnjica hrv. botaničara i kulturnog radnika), *Jutarnji list*, XVIII, 1929, 6418, 19.
6.169 Pevalek Ivo, Ljudevit Rossi (80. Geburtstag des Nestors der kroatischen Botaniker), *Morgenblatt*, XLIV, 1929, 343, 17.
85.118 Pichler Antun, Ljudevit Rossi (Prigodom 80-godišnjice Lj. Rossia) (s portretom), *Novosti* (Zagreb), XXIII, 1929, 348, 20.
88.730 Vouk Vale, Gospodinu Ljudevitu Rossiu mnogo zaslužnome istraživaču hrvatske flore prigodom osamdesete godišnjice života, u znak zahvalnosti Botanički zavod Sveučilišta u Zagrebu, *Acta botanica*, V, 1930, 1-6 (s portretom ispred 1. str.).
Vouk Vale, (Spomenica Ljudevitu Rossiu prigodom osamdesete godišnjice života) (s portretom), *Izvešća Botaničkog instituta Univerziteta u Zagrebu*, 1930, 5, 1-2 + 1 tabla.
Vouk Vale, Ludwig Rossi (Anlässlich seines achtzigsten Geburtstages), *Izvešća Botaničkog instituta Univerziteta u Zagrebu*, 1930, 5, 3-6.
85.135 Vouk Vale, Ljudevit Rossi (Prigodom osamdesetog rođendana), *Obzor*, LXX, 1929, 337, 2.
90.522 Vouk Vale, Ljudevit Rossi (Prigodom osamdesetog rođendana), *Priroda*, XIX, 1929, 8, 286-287.

D. O Ljudevitu Rossiju i njegovim djelima povodom smrti

- 86.013 Horvath Josip, Jedno zaboravljeno beletrističko djelo Ljudevita Rossija. Povodom smrti velikog hrvatskog florista, *Jutarnji list*, XXI, 1932, 7339, 7.
- 85.486 Ljudevit Rossi, *Karlovački glasnik*, I, 1932, 14, 1 (Nekrolog).
Ljudevit Rossi, *Karlovački glasnik*, I, 1932, 15, 1-2 (Povodom smrti).
- 90.419 Ljudevit Rossi, *Vjesnik ljekarnika za Kraljevnu Jugoslaviju*, XIV, 1932, 8, 503, Nekrolog.
- 85.088 Ljudevit Rossi veliki hrvatski florist, *Hrvatski list*, XIII, 1932, 185, 2. Nekrolog.
- 90.522 Smrt Ljudevita Rossi-a, *Priroda*, XXII, 1932, 7-8, 233. Nekrolog.
- 85.110 Život i djelo Ljudevita Rossi-a. (Povodom smrti uglednog hrvatskog florista), *Narodne novine*, 98, 1932, 156, 4. Nekrolog.
- 85.135 Esih Ivan, Ljudevit Rossi (In memoriam velikog hrvatskog florista), *Obzor*, LXXIII, 1932, 152, 2. Nekrolog.
- 85.193 Šimičik Ante, Ljudevit Rossi†, *Hrvatska straža*, IV, 1932, 151, 3. Nekrolog.
Pasarić Josip, † Ljudevit Rossi (1850. – 1932.) (s portretom), *Hrv. planinar* XXVIII, 1932, 8, 227-230. Nekrolog. Bio je botaničar i začasni član Hrv. planinarskog društva * 1850. † 4. VII. 1932.

ANLÄSSLICH DES 150. JAHRESTAGS VON DER GEBURT DES GROßEN KROATISCHEN
BOTANIKERS UND BERGSTEIGERS LJUDEVIT ROSSI

Z u s a m m e n f a s s u n g

Ljudevit Rossi ist ein berühmter Name der kroatischen Naturwissenschaft. Obwohl er nach seiner Profession kein Botaniker war, widmete er fast sein ganzes Leben der Erforschung der Flora Kroatiens. Sein großes anregendes Werk "Herbarium Croaticum Rossianum" mit fast 30000 Blättern wird noch heute in der Botanischen Anstalt der Universität in Zagreb aufbewahrt.

Er wurde am 14. August 1850 in Senj geboren, wohin sein Großvater aus Venedig übersiedelt war. Den größten Teil seines Lebens verbrachte er in Karlovac, wo er die Volksschule und das niedrige Gymnasium beendete. Das höhere Gymnasium besuchte er in Zagreb. Nach der 7. Klasse des in Senj besuchten Gymnasiums, musste er wegen seiner schlechten materiellen Umstände seine Schulung unterbrechen. Nachher betrieb er verschiedene Geschäfte, und 1879 entschloss er sich zum militärischen Beruf bei der kroatischen Landwehr, wo er bis zum Jahr 1915 blieb, und dann wurde er im Rang des Majors in den Ruhestand versetzt.